

Handläggare
Carlén Göran

Datum
2011-11-02

Diarienummer
KSN-2011-0127

Kommunstyrelsen

Planerad ny 400 kV-ledning Råsten-Hamra

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att avge remissyttrande till Svenska kraftnät enligt **bilaga 1**

Ärendet

Svenska kraftnät har skickat förstudie för rubricerad ny kraftledningssträckning på remiss. (se sammanfattning, **bilaga 2**. Fullständig handling i digital version finns här:
<http://www.svk.se/Projekt/Samtliga-projekt/Rasten-Hamra/Samrad/>).

Föredragning

Svenska kraftnät redovisar ett antal alternativa ledningssträckningar i sin förstudie, där samtliga till största delen löper genom Uppsala kommun. Deras förordade alternativ går huvudsakligen i ett nytt stråk. En ny 400 kV-ledning kommer att ge stor påverkan på landskapsbild, naturmiljöer mm. Kommunens hållning i översiktsplanen är att antalet luftburna kraftledningsstråk genom kommunen bör minskas, genom samförläggning eller kablifiering i mark. En 400kV-ledning kan dock tekniskt sett inte markförläggas mer än på korta sträckor.

Kommunledningskontorets förslag till yttrande fokuserar huvudsakligen på systemperspektivet vid förändringar i kraftledningsstrukturen och ger förslag till förändring som inbegriper även omläggning av befintlig ledning.

Ekonomiska konsekvenser

Saknar relevans i detta ärende.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt

Handläggare
Carlén Göran

Datum
2011-10-27

Diarienummer
KSN-2011-0127

Svenska kraftnät
Att Jenny Stern

Remissvar på förstudie planerad ny 400 kV-ledning Råsten-Hamra (ert dnr 2010/1270)

Uppsala kommun lämnar härmed synpunkter på föreliggande förstudie

Övergripande

Uppsala kommun ska enligt översiktsplanen verka för att kraftledningsstråken genom kommunen ska bli färre genom samförläggning och/eller kablifiering. Uppsala kommun anser att systemperspektivet på kraftledningsnätet *och* samhällsutvecklingen bör genomsyra arbetet och *synliggöras* i förstudier av detta slag. Det innebär bland annat att möjligheten att minska negativ påverkan även från befintliga kraftledningar – exempelvis genom omläggning - bör övervägas och redovisas, även om det kan handla om skilda projekt och tidshorisonter. I föreliggande förstudie finns inget sådant material redovisat eller hänvisat till.

Uppsala kommun vill understryka vikten av att Svenska kraftnät inom sitt systemansvar för elförsörjningen och i sina långsiktiga överväganden också behandlar möjligheterna att lägga om eller markförlägga befintliga kraftledningsstråk som löper vid/genom Storvreten och Björklinge tätorter samt Uppsala stad, orter som endast svagt berörs av föreliggande förstudie.

En ny 400 kV-luftledning med sträckning genom kommunen kommer att ge stor påverkan, varför det framstår som särskilt viktigt att ledningen samförläggs med andra ledningar så långt möjligt och/eller markförläggs på känsliga delsträckor, t ex i dalgångar och genom/vid tätorter. Uppsala kommun ifrågasätter därför avgränsningen av förstudieområdet, eftersom möjligheten att gå i befintliga ledningsstråk från exempelvis söder Edinge och söderut mot Knivsta och därefter västerut till Hamra därmed inte belyses. Även omvänta möjligheter bör övervägas – att flytta befintlig kraftledning för samförläggning med den nya om nytt stråk föreslås. I föreliggande förstudie gäller det den första delsträckan (1a) i Norrtälje kommun och sträckan öster om Järlåsa (2h) i Uppsala kommun.

Redovisade sträckningar

Förstudiens alternativa sträckning (2g) förbi Järlåsa ligger i befintligt ledningsstråk väster om tätorten och prioriteras ned bland annat med hänsyn till befintlig bostadsmiljö. Enligt uppgift från länsstyrelsen pågår emellertid arbete med att förnya koncessionen för en av de befintliga ledningarna i stråket. Resultatet av båda processerna kan innebära att Järlåsa såväl öster som väster om orten får storskaliga ledningsstråk som bland annat begränsar möjligheten för tätorten att växa och påverkar friluftsupplevelsen för boende i och kring tätorten. Ett sådant utfall måste undvikas.

Om förstudiens huvuddrag står sig föreslår Uppsala kommun att följande alternativ prövas istället för det förordade 2h: Samförlägg med befintlig ledning enligt 2g från Ärentuna till ungefär Björknäs norr om Bredsjön och dra därifrån såväl befintlig som ny ledning österut till korridor 2h som sedan följs söderut förbi Järlåsa samhälle, varefter båda ledningarna åter kan löpa över till befintligt ledningsstråk 2g söder om Bredsjön (se pilar på bifogade kartor). På så vis kan tätorten behålla en möjlig expansionsriktning, påverkan på såväl boende som friluftsliv minskar och intrång i stora sammanhängande skogsområden med höga naturvärden vid Ulleråkers häradssallmänning och Degermossen kan undvikas. Den natura 2000-biotop som finns i norra änden av befintliga ledningsgatan 2g skulle sannolikt bara gynnas av att ledningsgatan breddas. Delsträckorna blir då:

- Ärentuna – (norr om) Björknäs
- (norr om) Björknäs – Ljusmossen
- Ljusmossen – Lugnet
- Lugnet – Sågstennäs
- Sågstennäs – Gröndal

Av de alternativa ledningssträckningar i övrigt som finns i förstudien anser Uppsala kommun att de förordade kan vara rimliga, dock med tillägget att markförläggning i så fall bör ske i de känsliga passagerna för landskapsbild och vid tätorter.

Uppsala kommun har i det tidiga samrådet i mars anfört att tätortsutvecklingen i bland annat Järlåsa, Vatholma och Skyttorp inte får äventyras och att ny ledning bör dras utanför de omlandsmarkeringar som finns i översiksplanen. Uppsala kommun konstaterar att den förordade sträckningen påverkar Järlåsa (se synpunkterna ovan) och Skyttorps respektive omland. Påverkan på tätortsexpansion och friluftsliv mm bör belysas djupare för delsträckorna vid dessa tätorter och markförläggning övervägas.

Skilda värdenas behandling

Förstudien fångar förtjänstfullt upp flertalet av de skilda värden som finns nämnda i kommunens översiksplan. De landskapsrum som benämns ”större odlingslandskap med särskilda landskapsvärden” (på översiksplanens plankarta 2 och riklinjer sid 78) finns emellertid inte redovisade, trots att de berörs av skilda sträckningar. Vidare bör påverkan på ”stora opåverkade områden” redovisas under rubriken ”naturresurser” i genomgången av delsträckornas miljöpåverkan, avsnitt 8.3 och 9.

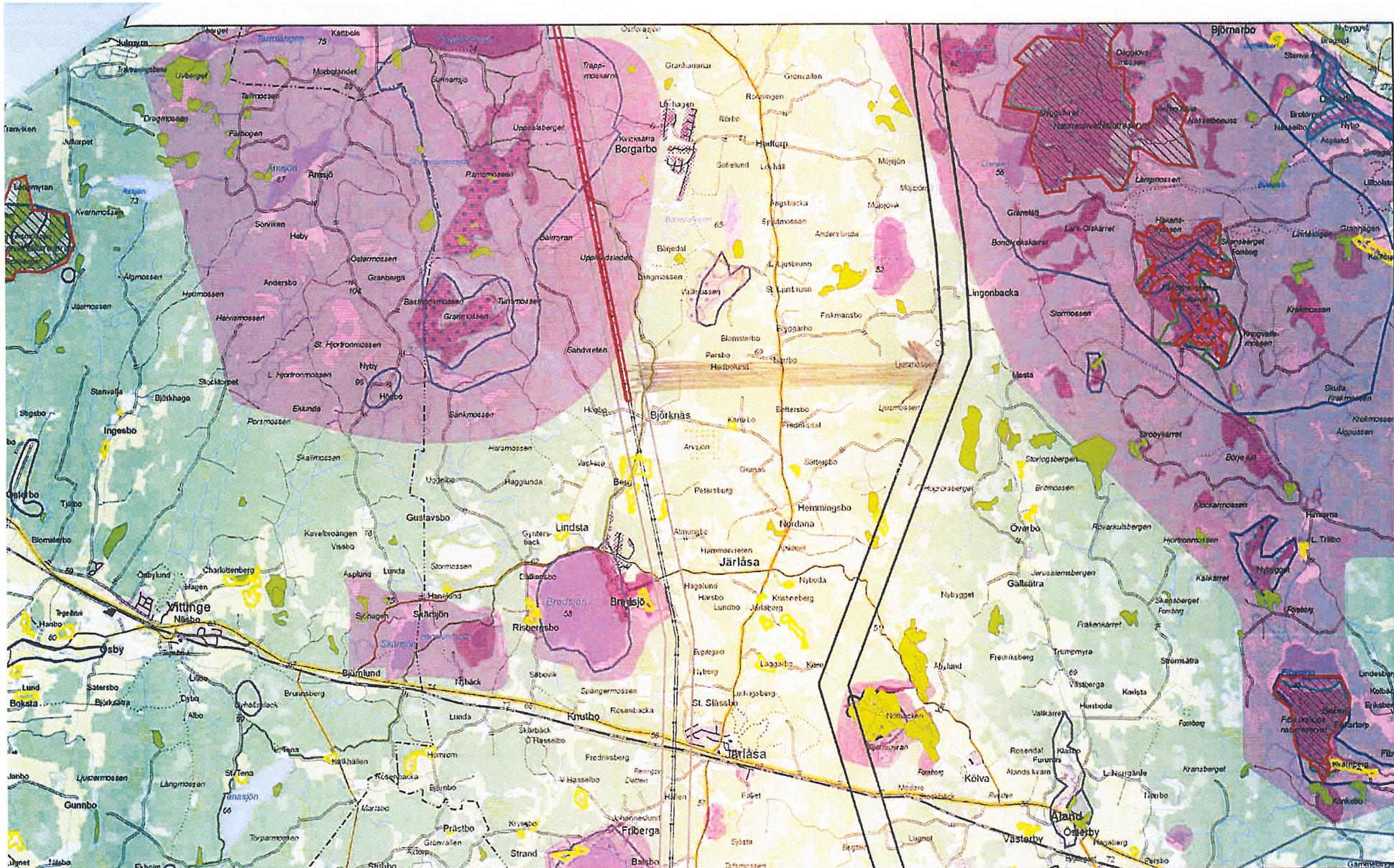
På kartan med riksintressen i bilaga 2 saknas riksintresset för civil och militär luftfart vid Ärna, riksintressena för järnvägstrafik samt riksintressen för energidistribution (kraftledningar).

Slutligen ska kommenteras de förslag till ”lämpliga områden för storskalig vindkraft” som fanns med i samrådsversionen av kommunens vindbruksplan och som ligger inom förordad eller alternativa sträckningar enligt denna förstudie. Dessa områden ser för närvarande inte ut att vara aktuella för vindkraft på grund av försvarsmaktens sekretessbelagda riksintressen. Uppsala kommun ser därför för närvarande inte några konflikter mellan ledningssträckningarna enligt denna förstudie och vindbruksintresset.

Kommunstyrelsen

Ordförande

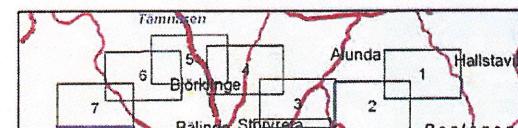
Sekreterare

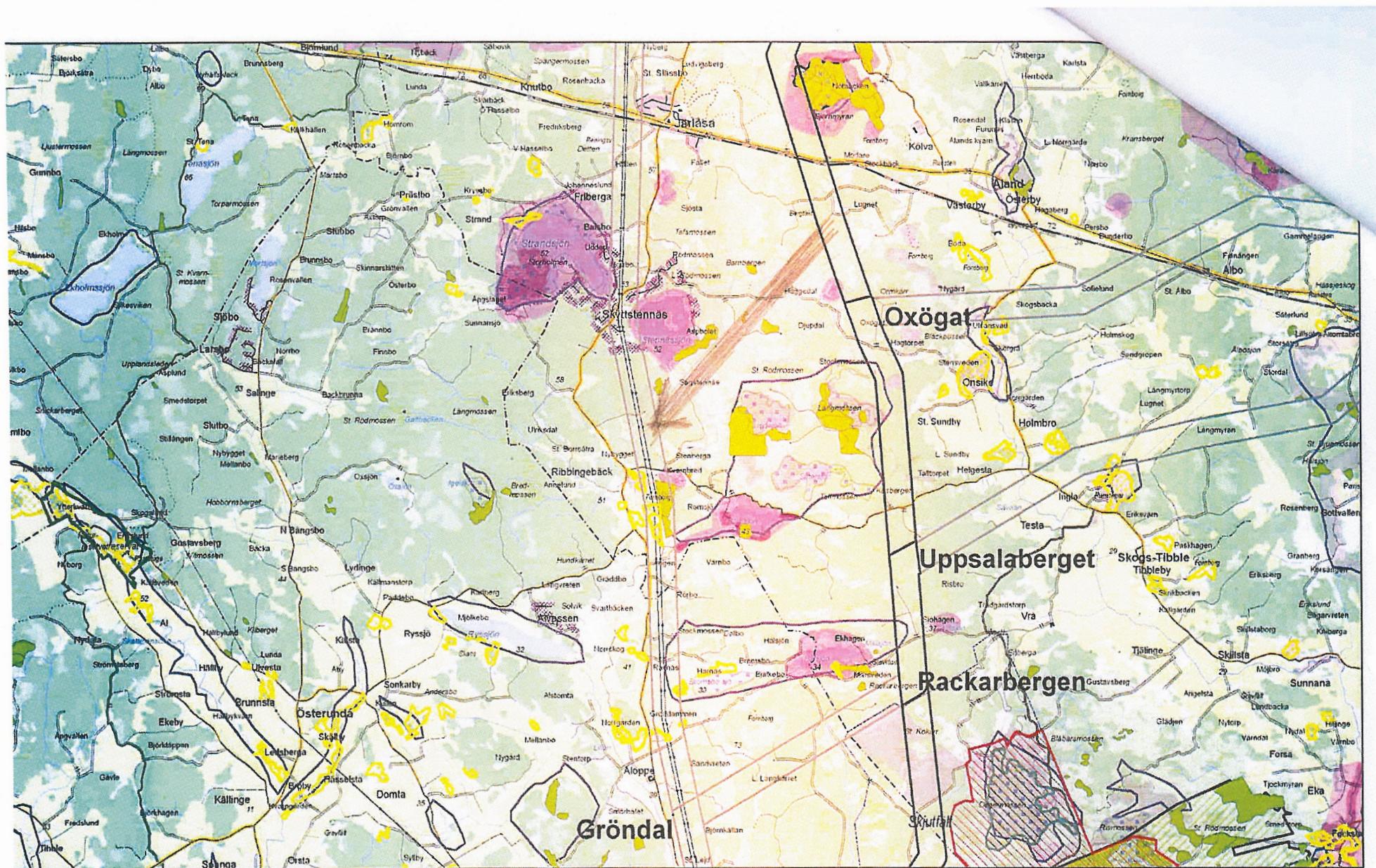

1 skyddad natur

altiv Läby Riksintresse för naturvård

Platerade naturreservat

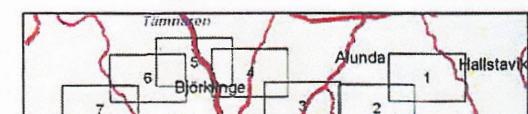

skyddad natur

v Läby Riksintresse för naturvård

Planerade naturreservat

FÖRSTUDIE PLANERAD 400 KV-LEDNING RÅSTEN-HAMRA

SEPTEMBER 2011

Underlag för samråd inför anläggande
av planerad 400 kV-växelströmsledning
mellan planerad station Råsten och
befintlig station Hamra.

SAMMANFATTNING

Denna förstudie utgör underlag för samråd inför koncessionsansökan avseende en ny 400 kV-ledning mellan planerad station Råsten och station Hamra.

Bakgrunden till projektet är att en omfattande ombyggnad och förberedelser för effekthöjning genomförs vid Forsmarks kärnkraftverk. Effekthöjningen medför att stamnätet behöver förstärkas med en ny ledning mellan planerad station i Råsten och station Hamra för att kraven på störningstälighet avseende enligt gällande föreskrifter ska klaras. Svenska Kraftnät har utfört nät- och kartstudier för att finna det bästa alternativet för en ny ledning.

I denna studie har ett stort förstudieområde undersökts för att finna en lämplig korridor för fortsatt utredning. Förstudieområdet är till stor del uppodlat. De sprickdals- och lerslättsområden som inte utgör odlad mark täcks antingen av granskog eller av lövskog, ibland med inslag av ädellövskog. Förstudieområdet berör ett variationsrikt landskap som går från skogsbygd i öst via mellanbygd, till Uppsalas vida slättbygder för att återigen sluta sig till mellanbygd och skogsbygd i väst.

Inom förstudieområdet har ett antal olika alternativ valts ut. Förordat alternativ utgörs av en ledning som till största delen går i ny ledningsgata. Utgångspunkten har varit att i så stor utsträckning som möjligt undvika bostadsbebyggelse och områden av natur- och kulturmiljöintresse, samt landskapsavsnitt med stor betydelse för landskapsbilden.

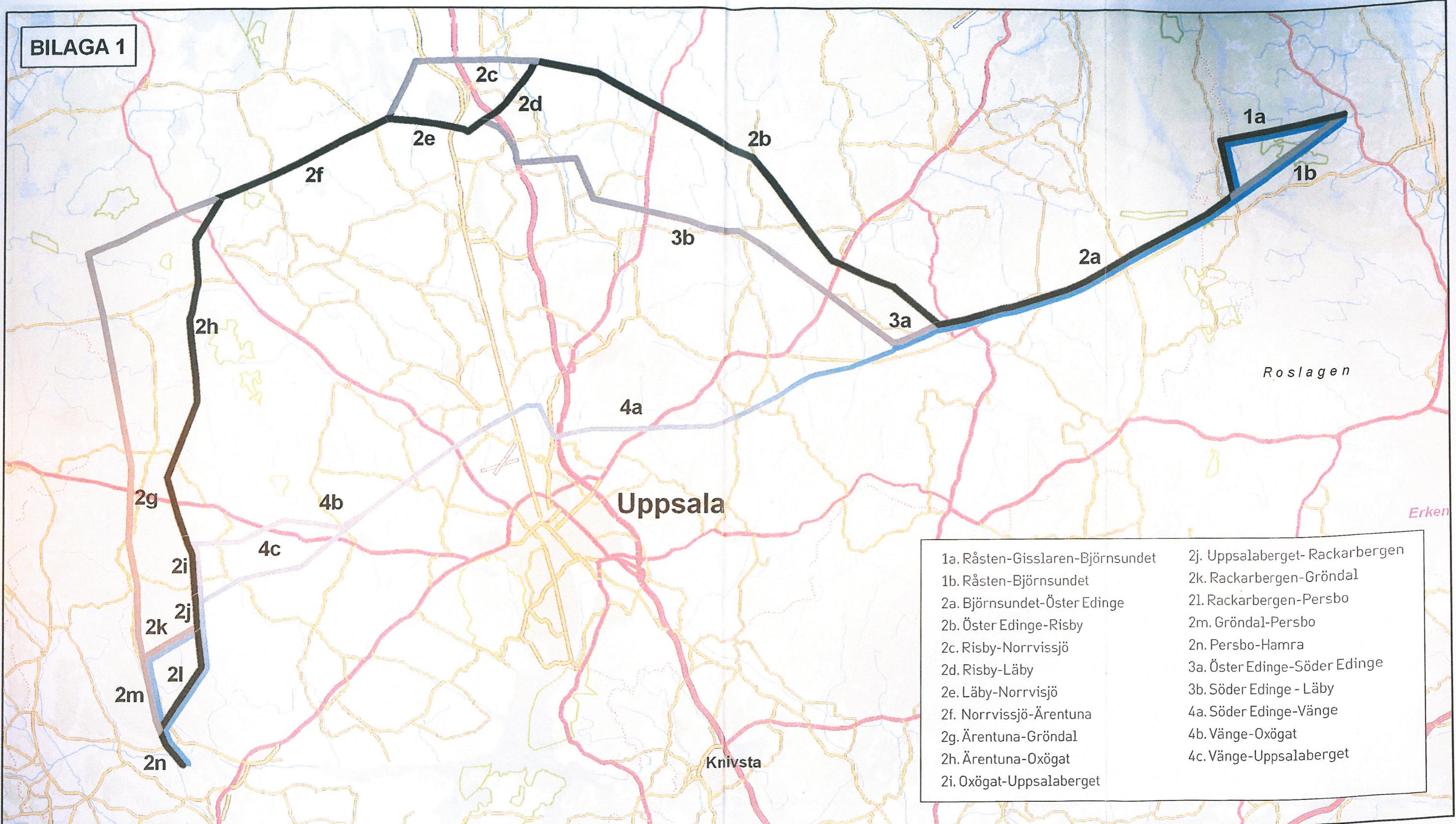
Två huvudsakliga alternativa sträckningar mellan Råsten och Hamra har utretts. En av dessa går i en vid både norr om Uppsala över Läby. Denna ledningsträckning löper huvudsakligen genom skogsbygd. En rakare sträckning som löper i det öppna landskapet nära Uppsala (alternativ Storvreta). För respektive huvudsakligt alternativ har olika delsträckningar analyserats dessa kallas i beskrivningarna för "varianter".

Det förordade alternativ (alternativ Läby) bedöms ge minst samlade konsekvenser. Inom det förordade alternativet finns delsträckor med sträckningsvarianter. Dessa jämförs sinsemellan.

Alternativ Läby har bedömts vara det bästa alternativet framförallt på tre grunder: påverkan på boendemiljöer, landskapsbild och kulturmiljöer. Ur rekreationssynpunkt och naturmiljösynpunkt är också det förordade alternativet att föredra men skillnaderna är mindre.

Mot alternativ Läby står att sträckningen är ca tre mil längre än Storvreta-alternativet. Det medför förutom ökade kostnader då det totala intrånget i naturmark blir större.

Detaljstudier av förläggningen inom förstudieområdet för att minimera de sammantagna miljökonsekvenserna kommer att göras i MKB-skedet.

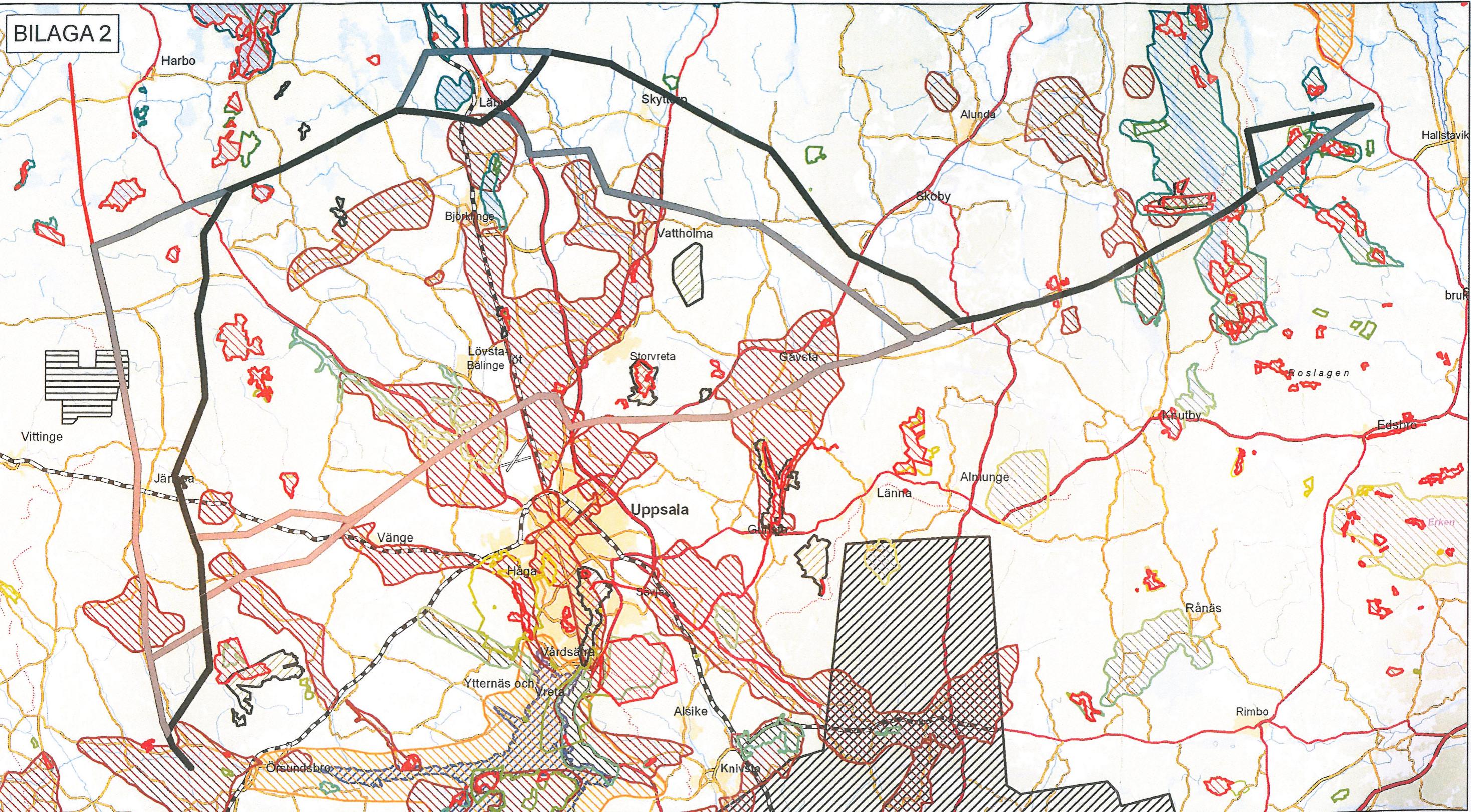
BILAGA 1**Översiktskarta****Utbyggnadsalternativ**

Förordat alternativ Läby

Varianter förordat alternativ

Alternativ Storvreta med varianter

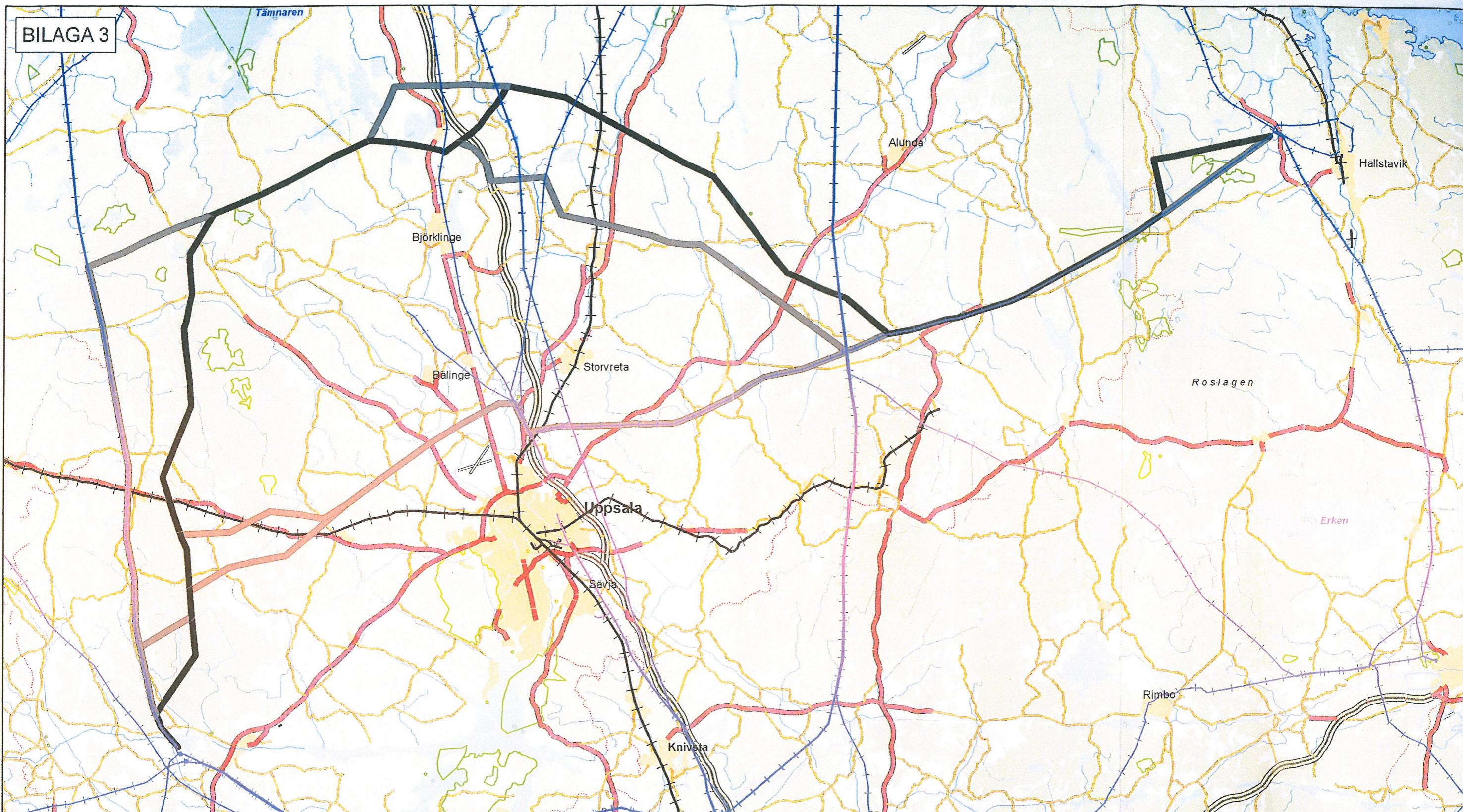

Riksintressen och lagskyddad natur

Utdringskorridor	Riksintresse för kulturmiljö
Förordat alternativ Läby	
Alternativ och varianter	
Natura2000	
Naturreservat	
Planerade naturreservat	
Riksintresse för naturvård	
	Riksintresse för flygtrafik
	Riksintresse för energiproduktion
	Riksintresse för det rörliga friluftslivet
	Riksintresse för yrkesfisket
	Riksintresse för vägtrafik

0 10 20 Km

Infrastruktur

Utredningskorridorer

Större vägar

Förordat alternativ

Motorväg

Alternativ och varianter

Allmän väg klass 1

Kraftledning

Allmän väg klass 2 och 3

Järnväg

0 10 20 Km

